

20.1.2025

Yrittäjien kymmenen kasvutoimea

---

1. Työmarkkinauudistukset

Hallituksen pitää toteuttaa tinkimättä ohjelmaansa kirjatut työmarkkinauudistukset. Jos jokin sovittu uudistus vesittyy, tarvitaan vähintään yhtä vaikuttava reformi tilalle. Pidämme tärkeänä, että paikallinen sopiminen mahdollistetaan pienissä yrityksissä myös ilman luottamushenkilöitä, kuten hallitus on kirjoittanut ohjelmaansa, ja käynnistetään valmistelu toisin sopimisen oikeuden edistämiseksi.

2. Kilpailua lisäävät toimenpiteet

Julkisen sektorin pitää keskittyä ydintehtäviinsä ja jättää markkinat yrityksille ja yrittäjille. Inhouse-yhtiöiden laajentuminen vie tilaa yritysten kasvulta ja voi tuhlata veronmaksajien rahaa. Siksi hallituksen pitää toteuttaa tinkimättä ohjelmansa mukaisesti kilpailua lisäävät kirjaukset. Julkisia palveluita pitää tuottaa mahdollisimman paljon monituottajamallilla yritysten ja järjestöjen voimin, koska se lisää laatua ja tehokkuutta. Reilu kilpailu antaa tasapuoliset mahdollisuudet kaikille yrityksille. Kilpailua pitää avata eri toimialoilla ja yksityisiä monopoleja tarkastella kriittisesti.

3. Rahoitus- ja pankkipalveluiden turvaaminen

Sääntely on lisääntynyt ja vakavaraisuusvaatimukset ovat nousseet, joten pk-yritykset eivät ole enää monesti kannattavia asiakkaita pankeille. Varovaisuus ohjaa valvojen tulkintoja sääntelystä ja pankkeja valvojan ohjeistuksien tulkinnoissa. Liian tiukka sääntely ja tulkinnat sekä liian suuri varovaisuus ovat johtaneet pankkipalveluiden saatavuuden heikentymiseen pk-sektorille, mikä hidastaa kasvua ja tuottavuutta lisääviä investointeja.

4. Verotuksessa kasvun kannustimien kasvattaminen

Työn ja yrittämisen verotuksesta pitää siirtyä kulutuksen ja haittojen verotukseen. Ansiotuloverotuksen ylimmät marginaaliverot tulee laskea 50 prosenttiin sekä osinko- ja yritysverotus muuttaa kasvua ja riskinottoa tukevaksi. Yhteisöveron lasku 18 prosenttiin voidaan tehdä lyhyelläkin aikavälillä

budjettineutraalisti leikkaamalla vastaavasti yritystukia. Investointien lisäämiseksi vapaat poisto-oikeudet tulee ottaa käyttöön pysyvästi. TKI-verokannustimet tarvitaan uusiin ja pk-yrityksiin, ei vain suurille tai vain tietyille toimialoille. Tappioiden vähentämisen oikeutta pitää pidentää nykyisestä kymmenestä vuodesta kahteenkymmeneen vuoteen, mikä tukee toimintansa alussa olevia kasvuyrityksiä.

5. Normien purku

Tarvitaan vähemmän normeja, raportteja, lupia ja byrokratiaa sekä sääntelyn vaihtoehtojen ja vaikutusten etukäteisarvio. Hyötyjen lisäksi kustannukset ja vaikutukset on arvioitava. Sääntely vie tehokkuutta ja voi haitata kilpailua. Investointiympäristöä pitää parantaa lupa- ja valitusbyrokratian merkittävällä nopeuttamisella. GDPR-sääntelyn ylituikka tulkinta vaikeuttaa julkisen hallinnon ja yritysten toimintaa sekä hidastaa teknologian kehittämistä.

6. Työperäisen maahanmuuton helpottaminen

Viisumin saantia ja työlupia pitää yksinkertaistaa ja digitalisoida. Yhteistyö yritysten kanssa pitää nostaa keskiöön ja tunnistaa maahanmuuton positiiviset vaikutukset talouteen ja yrityksiin. Ilman tekijöitä ei ole talouttakaan. Väestörakenne vaatii kasvun mahdollistamiseksi työperäistä maahanmuuttoa. Muutoin on mahdoton ratkaista julkisen sektorin monia haasteita ja yksityisen sektorin työvoimapulaa.

7. Työvoiman liikkuvuuden varmistaminen

Työttömyysaste vaihtelee voimakkaasti eri puolilla ja suhdanteet avaavat eri alueille kysyntää epätasaisesti. Työvoiman pitää liikkua jouhevasti, jotta yritykset saavat tekijöitä ja työttömyyden pitkittyminen pysähtyy. Esimerkiksi tällä hetkellä osassa Lappia kärsitään työvoimapulasta ja kasvukeskuksissa riittämätön rakentaminen on kasvun pullonkaula. On tärkeää lisätä porkkanoita työasuntovähennyksen ja muuttoavustusten avulla sekä poistaa esteitä viilaamalla varainsiirtoveroa alaspäin, tuomalla tuettuihin asuntoihin vaihtuvuutta ja tarjoamalla joustavasti tonttimaata uudistuotannolle.

8. Sosiaaliturva kannustavaksi, myös yrittäjille

Sosiaaliturvan pitää kannustaa työllistymiseen ja kokeiluja pitää hyödyntää, jotta parhaimpia oppeja voidaan laajentaa tietopohjaisesti. Yrittäjien osalta YEL-selvitys pitää toteuttaa ripeästi, sillä nykymalli ei ole kestäväällä pohjalla. YEL-järjestelmän joustavuutta pitää lisätä. Yhdistelmävakuutuksen tarve kasvaa työn ja yrittäjyyden raja-aitojen madaltuessa.

9. Viennin edistäminen

Business Finlandin ulkomaantoimintojen siirto ulkoministeriöön uhkaa johtaa maakunnasta maailmalle -palvelupolun katkeamiseen sekä tuoda raja-aitoja innovaatiojärjestelmän ja viennin edistämisen välille. Yhtiömuotoinen Export Finland Oy turvaisi viennin edistämisen joustavasti ja mahdollistaisi helpommin myös lisäpalveluiden myynnin. Kaikilla yrityksillä pitää olla mahdollisuus julkisiin vienninedistämispalveluihin.

10. Yrittäjyyden arvostus ja uuden alun helpottaminen

Suomessa pitää vahvistaa yrittäjyyden arvostusta. Nuorten osalta ilmapiiri on jo muuttunut, mutta muualla on yhä paljon petrattavaa. Suomen kasvu perustuu riskiä ottaviin yrittäjiin, ei valtiovaltaan tai sääntelijöihin. Yritystoimintaan kuuluu epäonnistumisen riski. Konkurssi ei ole rikos tai synti. Pitää poistaa uuden alun esteitä luvanvaraisten elinkeinojen, rahoituksen ja peruspalveluiden osalta. Omistajavaihdosten edistäminen mahdollistaa kasvuloikkia. Yritysten väliset sekä yritysten ja julkisten hankkijoiden väliset pitkät maksuehdot aiheuttavat pk-yrityksille taloudellisia vaikeuksia, minkä vuoksi tulee asettaa viranomaisen valvomaan maksuehtolain noudattamista.